

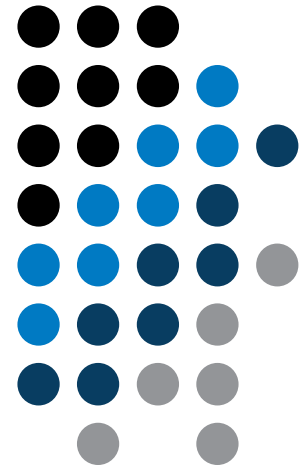
A0B17MTB – Matlab

Část #11

Miloslav Čapek
miloslav.capek@fel.cvut.cz

Katedra elektromagnetického pole
B2-626, Dejvice

Naučíte se ...

Datové typy struct , categorical, table

Import / export v Matlabu

Časové funkce

warning, error, try-catch

Základy symbolické matematiky

$$I = \iint_S f(x, y) dS \quad f(x, y) = x + y$$
$$x \in (0, 2),$$
$$y \geq 0 \wedge y \leq 2 - x$$

Strukturovaná proměnná, struct

- data jsou uložena v polích, které jsou soustředěny do jedné struktury
- pojetí je blízké OOP (bez vlastností OOP)
- **Př.** sklad se zásobami:

```
>> stock(1).id = 1;
>> stock(1).thing = 'fridge';
>> stock(1).price = 750;
>> stock(1).units = 'USD';
>> stock(2).id = 2;
>> stock(2).thing = 'Bowmore_12yr';
>> stock(2).price = 1100;
>> stock(2).units = 'CZK';
>> stock
```

Funkce pro práci se strukturami

- tvorba nového pole
 - přímým příkazem

```
>> stock(1).newField = 'test';
```

- jméno pole známe jako textový řetězec – funkce

```
>> setfield(stock(1), 'newField', 'test');
```

- nastavení hodnoty pole
 - přímým příkazem

```
>> stock(1).id = 3;
```

- jméno pole a hodnotu zadám pomocí funkce

```
>> stock(1).('id') = 3;
```

```
>> fieldnames(stock)

ans =

    'id'
    'thing'
    'price'
    'units'
    'test'
```

- seznam všech polí dané struktury – `fieldnames`

```
>> fieldnames(stock)
```

- hodnota daného pole

```
>> id2 = stock(2).id
>> id2 = stock(2).('id')
>> id2 = getfield(stock(2), 'id')
```

- existuje dané pole?

```
>> isfield(stock, 'id')    % = 1
>> isfield(stock, 'ID')   % = 0
```

- je daná proměnná struktura?

```
>> isstruct(stock)       % = 1
```

Funkce pro práci se strukturami

- smazání polí

```
>> rmfield(stock, 'id')
```

- složitější indexace struktur

- struktura může mít více úrovní

```
>> stock(1).subsection(1).order = 1  
>> stock(1).subsection(2).order = 2
```

- lze kombinovat s cell strukturami

```
>> stock(1).subsection(3).check = [1; 2]  
>> K{1} = stock;
```

- některé pole lze indexovat pomocí názvu uloženého jako textový řetězec

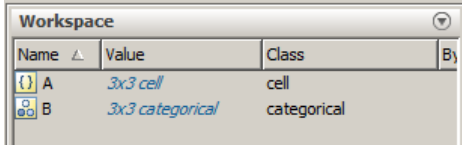
```
>> K{1}(1).subsection(3).('check')(2)
```

Typické využití struktury

- výsledek exportu dat do Matlabu
- všechny komplikované vnitřní proměnné (výjimky, chyby, proměnné callback funkcí, ...)
- přiřazením `get(0)` do nějaké proměnné vzniká struktura vlastností
 - `root = get(0)`

Datový typ, categorical arrays

- pole kvalitativních dat s hodnotami z konečné množiny diskrétních, nečíselných dat
 - získáme pole nečíselných hodnot, které odpovídají nějaké kategorii (např. kategorii dopravní prostředek budou odpovídat hodnoty: koloběžka, jednokolka, dvoukolák...)
 - hodnoty lze specifikovat jménem (např. hodnoty 'r', 'g', 'b', mohou být příznakem pro jména 'red', 'green', 'blue')
 - categorical arrays má ve Workspace svou vlastní ikonu

Name	Value	Class	By
A	3x3 cell	cell	
B	3x3 categorical	categorical	

Tvorba categorical arrays

- vytvoření categorical array z libovolného pole hodnot (např. cell array textových řetězců)

```
>> A = {'r' 'b' 'g'; 'g' 'r' 'b'; 'b' 'r' 'g'} % cell array stringů  
>> B = categorical(A) % categorical arrays  
>> categories(B) % výpis jednotlivých kategorií
```

- široká škála nástrojů pro slučování, přidávání, odebírání, přejmenování, řazení,...

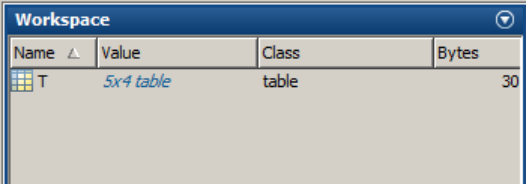
```
>> doc categorical arrays
```

Výhody categorical arrays

- přirozenější řazení dat podle názvů (jmen)
 - pozn. pro porovnávání stringů v categorical arrays se opět používá logického operátoru `eq(==)` stejně tak, jako u číselných polí, namísto funkce `strcmp()` používané při práci s textovými řetězci
- matematické řazení stringů
 - nastavení „velikosti“ stringu jinak než abecedně (např. `small < medium < large`)
- data jsou v paměti efektivně udržována
 - data nejsou v paměti uchovávána jako textový řetězec
 - v paměti se jako textový řetězec uchovávají pouze kategorie

Datový typ `tables`

- pole tabulkové formy, které umožňuje mít sloupce různých datových typů a velikostí (podobně jako `cell array`)
- každý sloupec musí mít stejný počet řádků (stejně jako matice)
- `tables` má ve `Workspace` svou vlastní ikonu

The screenshot shows the MATLAB Workspace window with a table variable 'T'. The table has 5 columns and 4 rows. The columns are labeled 'Name', 'Value', 'Class', and 'Bytes'. The row for 'T' shows the value '5x4 table', the class 'table', and the size '30' bytes.

Name	Value	Class	Bytes
T	5x4 table	table	30

Tvorba tables

- vytváří se vkládáním jednotlivých vektorů jakožto sloupce tabulky (je třeba dodržet stejnou délku)

```
>> name = {'Miloslav'; 'Filip'; 'Viktor'; 'Pavel'};
>> matlabSemester = [3; 3; 2; 1];
>> favoriteDrink = categorical({'b'; 'm'; 'w'; 'w'}, ...
    {'w'; 'm'; 'b'}, ...
    {'water'; 'milk'; 'beer'});

>> T = table(semester, favoriteDrink, 'RowNames', name)
```

- více >> doc `tables array`

```
T =
      semester  favoriteDrink
      _____  _____
Miloslav      3             beer
Filip         3             milk
Viktor        2             water
Pavel         1             water
```

Výhody tables

- Výhodně uložené data různých datových typů
- Přístup k datům přes číselné i jmenné indexování
 - např. vypsat všechny „Kozáky“ kteří v tabulce jsou a zobrazit jejich „věk“
- Možnost uložit metadata do vlastností tabulky
 - např. pro sloupec „věk“ je možné nastavit jednotku na „rok“

Import a export dat

- Matlab podporuje celou řadu souborů
 - mat, txt, xls, jpeg, bmp, png, wav, avi a další, viz
 - Matlab → Data and File Management → Data Import and Export → Import and Export Basics
 - existují otevřené balíky pro práci např. s dwg a podobnými formáty
 - lze načítat i zcela obecný soubor obsahující ASCII znaky
- v tomto kurzu si ukážeme
 - načítání dat ze souboru, načítání obrázku, čtení souboru po řádcích
 - ukládání do souboru, zápis do souboru
 - načítání z Excelu
 - ukládání do Excelu

Import a export dat

- pro velkou skupinu formátů lze import komfortně realizovat
 - starý Matlab: pomocí File → Import Data
 - nový Matlab: Home → Import Data
 - příkaz `uiimport` + následující rozhraní
 - stačí i vybraný soubor přetáhnout do okna Workspace
-
- ukládání do různých formátů viz různé funkce
 - `save`, `dlmwrite`, `xlswrite`, `imwrite`, `audiowrite`, `VideoWriter`

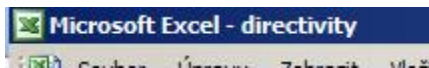

Import z Excelu

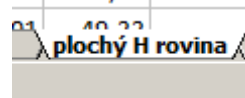
- k načítání využijeme funkci `xlsread`
 - můžete však využít již zmíněnou funkci `uiimport`

```
>> num = xlsread('directivity.xls', 'plochý H rovina', 'J10:K370');
```

jméno souboru
(Matlab ho musí vidět)

jméno listu
v souboru

rozsah buněk

	F	G	H	I	J
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7		#NUM!			
8		log	norm		uhel
9					
10	1,0	-5,83E+01	-26,33		181,20
11					

Import z Excelu

420 s ↑

- načtete všechna číselná data z Excel souboru na webu předmětu
 - poté vykreslete sloupec hodnoty v závislosti na sloupci experiment
 - ověřte si velikost načtených dat

Export do Excelu

- k uložení z Matlabu do Excelu využijeme `xlswrite`
 - např. do souboru `file.xlsx` listu `List1` uložíme data `fx` do řádku A

```
>> fx = 1:10;  
>> xlswrite('file.xlsx', fx, 1, 'A1');
```

- např. do souboru `file2.xlsx`, listu `list` uložíme data `fx` do sloupce B od řádku 1

```
>> fx = 1:10;  
>> xlswrite('file2.xlsx', fx, 'list', 'B1');
```

Export do Excelu

420 s ↑

- vyhodnoťte funkci $f(x) = \cos(x) + \frac{\cosh(x)}{10}$ v intervalu $x \in \langle -\pi, \pi \rangle$ s krokem 0.01
 - výsledné proměnné $x, f(x)$ vypište do souboru `Excel_file.xlsx` do 1. listu, proměnná x bude ve sloupci A, proměnná $f(x)$ bude ve sloupci B
 - ověřte, zda jsou data zapsaná do sešitu v pořádku

Binární načítání ze souboru #1

- využijeme, co jsme se naučili dříve (while, str2double, ...)
 - navíc je potřeba soubor otevřít (fopen) a poté uzavřít (fclose)

```
>> fid = fopen('mesh_ESA_MM1.mph.txt');
```

```
% alokace
while ~feof(fid)
    % načítání
end
```

```
>> fclose(fid);
```

```
mesh_ESA_MM1.mph.txt – Poznámkový blok
Soubor Úpravy Formát Zobrazení Nápověda
# Created by COMSOL Multiphysics Fri Mar 02 11:01:50 2012

# Major & minor version
0 1
1 # number of tags
# Tags
5 mesh1
1 # number of types
# Types
3 obj

# ----- object 0 -----

0 0 1
4 Mesh # class
1 # version
2 # sdím
582 # number of mesh points
0 # lowest mesh point index

# Mesh point coordinates
-31.213568250947773 -58.672917398749505
-29.026952084054649 -59.944178719018062
-29.646316956312276 -60.771791637998383
-30.683743602002195 -57.676249325079674
-32.632495919254218 -56.471064503827378
-27.2029 -62.079900000000002
-27.938200000000002 -62.757700000000007
-32.163731351590201 -55.289174581460287
-33.896359289708265 -54.176695485383718
-25.383404358653227 -63.919926225404311
-26.011752099939869 -64.701820593438754
-33.458385114852234 -52.796711381085423
-34.999153324157433 -51.80071460414333
-23.445600304781188 -65.623485347122269
-23.953504271829065 -66.499689982652143
-34.560243940778037 -50.213222794271751
-35.9356385991709 -49.354414512942171
-21.40315254162013 -67.181211675277069
-21.792585584283096 -68.13013389417813
```

Binární načítání ze souboru #2

```

mesh_ESA_MM1.mph.txt - Poznámkový blok
Soubor Úpravy Formát Zobrazení nápověda
# Created by COMSOL Multiphysics Fri Mar 02 11:01:50 2012

# Major & minor version
0 1
1 # number of tags
# Tags
5 mesh1
1 # number of types
# Types
3 obj

# ----- object 0 -----

0 0 1
4 Mesh # class
1 # version
2 # sdim
582 # number of mesh points
0 # lowest mesh point index

# Mesh point coordinates
-31.213568250947773 -58.672917398749505
-29.026952084054649 -59.944178719018062
-29.646316956312276 -60.771791637998383
-30.683743602002195 -57.676249325079674
-32.632495919254218 -56.471064503827378
-27.2029 -62.079900000000002
-27.938200000000002 -62.757700000000007
-32.163731351590201 -55.289174581460287
-33.896359289708265 -54.176695485383718
-25.383404358653227 -63.919926225404311
-26.011752099939869 -64.701820593438754
-33.458385114852234 -52.796711381085423
-34.999153324157433 -51.80071460414333
-23.445600304781188 -65.623485347122269
-23.953504271829065 -66.499689982652143
-34.560243940778037 -50.213222794271751
-35.9356385991709 -49.354414512942171
-21.40315254162013 -67.181211675277069
-21.792585584283096 -68.13013389417813

```

```
>> size(Data)
```

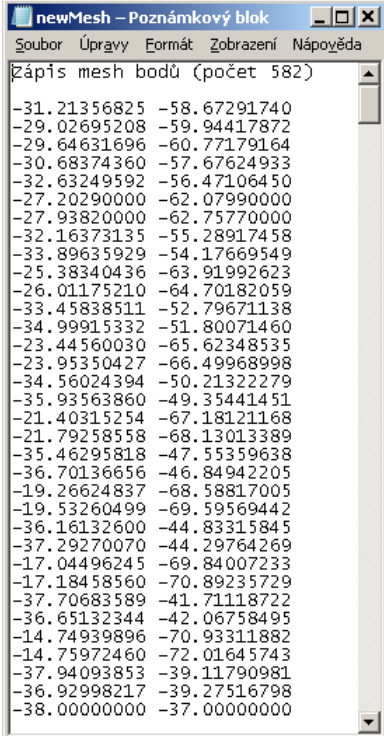
```
ans =
```

```
582    2
```

Zapisování do souboru #1

- pokusíme se zapsat do souboru proměnnou `Data`, přičemž úvodní řádka bude obsahovat informační text (hlavičku)

Zapisování do souboru #2


```
newMesh - Poznámkový blok
Soubor Úpravy Formát Zobrazení Nápověda
Zápis mesh bodů (počet 582)
-31.21356825 -58.67291740
-29.02695208 -59.94417872
-29.64631696 -60.77179164
-30.68374360 -57.67624933
-32.63249592 -56.47106450
-27.20290000 -62.07990000
-27.93820000 -62.75770000
-32.16373135 -55.28917458
-33.89635929 -54.17669549
-25.38340436 -63.91992623
-26.01175210 -64.70182059
-33.45838511 -52.79671138
-34.99915332 -51.80071460
-23.44560030 -65.62348535
-23.95350427 -66.49968998
-34.56024394 -50.21322279
-35.93563860 -49.35441451
-21.40315254 -67.18121168
-21.79258558 -68.13013389
-35.46295818 -47.55359638
-36.70136656 -46.84942205
-19.26624837 -68.58817005
-19.53260499 -69.59569442
-36.16132600 -44.83315845
-37.29270070 -44.29764269
-17.04496245 -69.84007233
-17.18458560 -70.89235729
-37.70683589 -41.71118722
-36.65132344 -42.06758495
-14.74939896 -70.93311882
-14.75972460 -72.01645743
-37.94093853 -39.11790981
-36.92998217 -39.27516798
-38.00000000 -37.00000000
```

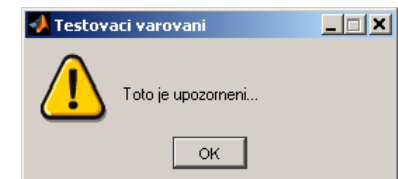
Upozornění v Matlabu – warning

- varování v Matlabu zobrazíme pomocí funkce `warning`

```
a = 1e3;  
if a > 1e2  
    warning('Input coefficient has to be smaller than 10!');  
end
```

- funkce je využívána i Matlabem, lze tedy např. dočasně deaktivovat vybraná vnitřní upozornění
- funkce `lastwarn` vrátí poslední varování, které bylo aktivováno
- v GUI s výhodou využijeme funkce `warndlg`
 - jde však skutečně jen o výpis, více viz předchozí přednáška

```
f = warndlg('Toto je upozorneni...', ...  
           'Testovací varovani', 'modal');
```


Chybový výpis v Matlabu – error

- chybové hlášení (červeně) získáme pomocí funkce `error`

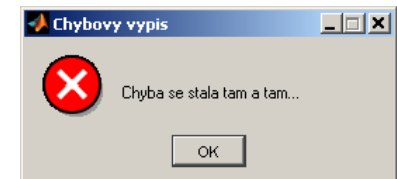
```
a = 100;  
if a > 10  
    error('Input has to be equal of smaller than 10!');  
end
```

- ukončuje běh programu
- můžeme připojit identifikátor

```
error('Input has to be equal of smaller than 10!');
```

- v GUI s výhodou využijeme funkce `warndiag`
 - jde však skutečně jen o výpis, více viz předchozí přednáška

```
f = errordlg('Chyba se stala tam a tam...', ...  
            'Chybovy vypis', 'modal');
```


Zachycení chyby #1

- využijeme zejm. tam, kde může dojít k neočekávané události
 - obecně práce se soubory (načítání, ukládání)
 - vyhodnocování zapouzdřeného kódu (funkce eval, assignin)
 - práce s proměnnými, jejichž vlastnosti (např. velikost) ještě neznáme
 - vyhodnocování kódu nad objektem, který již potenciálně neexistuje (GUI)
 - ...

```
try
    % regular piece of code
catch
    % code that is evaluated if the regular code failed
end
```

- lze (resp. bychom měli) využít i identifikátoru dané chyby

Zachycení chyby #2

- identifikátor lze využít pro rozhodnutí, co s chybou uděláme
 - př.: pokud jde o chybu násobení způsobenou různou velikostí vektorů, lze vypsát vlastní varování
 - rovněž lze chybu kdykoliv později opět „vyhodit“, a to buď jako vyvolání poslední vzniklé chyby, nebo jako novou chybu s daným identifikátorem

```
try
    A = [1 1 1];
    B = [1 1];
    c = A.*B;
catch exc
    if strcmp(exc.identifier, 'MATLAB:dimagree')
        disp('Pozor na velikost vektoru!');
    end
    % throw;
    % rethrow;
end
```

- je jich celá řada, na měření běhu funkce nám stačí ale jediná

Funkce	Popis
tic - toc	změří délku časového úseku mezi klíčovými slovy <code>tic</code> a <code>toc</code>
<code>clock</code>	vrací šesti prvkový vektor [year month day hour minute seconds]
<code>date</code>	vrací datum ve formátu dd-mmm-yyyy, proměnná je typu <code>char</code> (text)
<code>etime</code>	vrací časový úsek mezi intervaly <code>t1</code> a <code>t2</code> , <code>etime(t2,t1)</code>
<code>cputime</code>	
<code>now</code>	vrací aktuální datum a čas jako celočíselnou hodnotu

```
>> tic
>> %% program
>> toc
```

```
>> t0 = tic;
>> %% program
>> t1 = toc(t0)
```

- jak tedy změřit, jak dlouho trvá výpočet programu?
 - časově náročnější program × velmi rychlý program

```
tic
    % volani programu
toc
```

```
tic
    for k = 1:100
        % volani programu
    end
toc
```

- další možnosti – která je nejlepší?
- Mathworks doporučuje funkce `tic-toc` zejm. pro $\geq P4@hyperthreading$

```
t0a = tic;
fft(x);
toc(t0a)
```

```
t0b = clock;
fft(x);
etime(clock,t0b)
```

```
t0c = cputime;
fft(x);
e = cputime - t0c
```

- konverze mezi jednotlivými způsoby vyjádření datumu v Matlabu

- `datevec`, `datenum`, `datastr`

- např. takto převedeme datum do standardní podoby

```
>> datevec(now)
```

- den v týdnu:

```
>> weekday(date)
```

- pozor, je počítáno podle US (sobota ~ poslední den v týdnu)

- poslední den v měsíci:

```
>> eomday(2014,1:12)
```

- kalendář

```
>> calendar
```

- pozor, poslední den v týdnu je opět sobota!

- zkuste implementovat vybrané časové funkce do Vašeho projektu

Vyšší matematika

- rozlišujeme dva různé přístupy
 - symbolická matematika
 - numerická matematika
 - numerické chyby
 - možná klasifikace: analytický výsledek v principu umožňuje získat výsledek na nekonečný počet desetinných míst
- v Matlabu existuje celá řada technik (symbolické i numerické)
 - ukážeme si pouze vybrané techniky

Handle funkce – opakování

- umožňuje nepřímé volání funkce
- do `handle` si uložíte referenci na funkci

```
handle1 = @jmeno_funkce  
handle2 = @(args) jmeno_funkce
```

- jde o velice mocný, byť již komplikovanější, nástroj
 - umožňuje volat funkci i z míst, kde ji Matlab normálně nevidí
 - `function handle` je v Matlabu datový typ (viz `whos`)

```
>> clear, clc;  
>> doc function_handle  
  
>> fxy = @(x,y) x^2 + y^2 - 5  
>> fxy(2,-2)  
  
>> fcos = @(alpha) cos(alpha)  
>> fcos(pi)
```

Polynomy #1

- reprezentace polynomů v Matlabu

$$P = C_n x^n + C_{n-1} x^{n-1} + \dots + C_1 x + C_0 = [C_n \quad C_{n-1} \quad \dots \quad C_1 \quad C_0]$$

```
>> x = roots([1 0 -1]);
>> x1 = x(1)
>> x2 = x(2)
```

- příkaz `roots` najde kořeny polynomu
- vyhodnocení polynomu: `polyval`

```
>> x = 2
>> p1 = 3*x^5 - 7*x^3 + 1/2*x^2 - 5)
>> polyval([3 0 -7 1/2 0 -5],2)
```

- násobení polynomů: `conv`

$$A_1 = x - 1$$

$$A_2 = x + 1$$

$$A_1 \cdot A_2 = (x-1) \cdot (x+1) = x^2 - 1$$

```
>> A1 = [1 -1]
>> A2 = [1 1]
>> conv(A1,A2)
% = [1 0 -1]
```

Polynomy #2

- dělení polynomů: `deconv`

```
>> deconv([1 0 -1],[1 1]) % = [1 -1]
```

$$\frac{x^2 - 1}{x + 1} = \frac{(x - 1) \cdot (x + 1)}{x + 1} = x - 1$$

- další příkazy (matematika3 a dále), pouze výběr několika:

- `residue`: vypočte s podílu dvou polynomů rezidua
- `polyfit`: aproximace dat polynomem řádu n

- `polyint`: integruje polynom
- `polyder`: derivuje polynom

```
>> S = [1 1];
>> T = polyint(S) % = [0.5 1 0]
>> U = polyder(T) % = S = [1 1]
>> polyder(U) % = 1
```

$$\int (x + 1) dx = \frac{1}{2} x^2 + x \quad \frac{d\left(\frac{1}{2} x^2 + x\right)}{dx} = x + 1$$

Polynomy #3

- roznásobení polynomů

$$P1 = A + Bx$$

$$P2 = 4x^2 + 2x - 4$$

```
>> syms A B x
>> P1 = A + B*x;           % zadání 1. polynomu
>> P2 = 4*x^2 + 2*x - 4;  % 2. polynomu
>> P0 = P1*P2;           % součin
>> P = expand(P0)         % roznásobení
```

- pozn.: funkce `expand` vyžaduje Symbolic Math Toolbox

$x = ? : f(x) == g(x)$

- máme dvě funkce, chceme analyticky nalézt kdy jsou si rovny

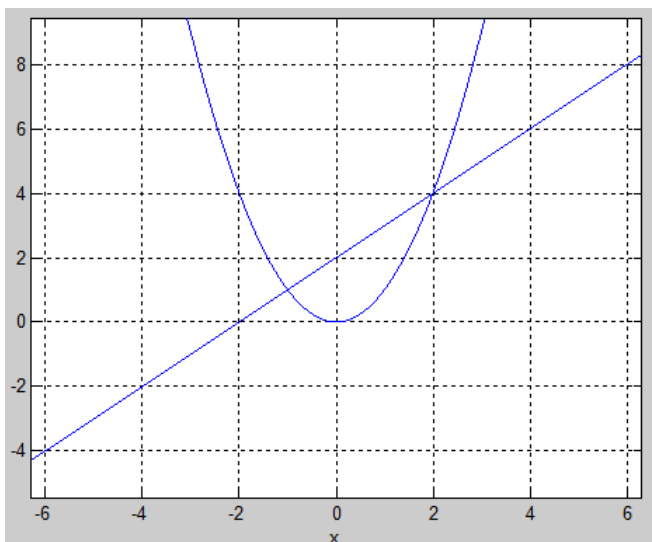
$$f(x) = x^2$$

$$g(x) = x + 2$$

$$x = ? : \{f(x) = g(x)\}$$

zadání

```
>> clear, clc;
>> syms x y;
>> f = x^2;
>> g = y + 2;
```


řešení

```
>> x0 = solve(f-g) % = 2; -1
```

ověření

```
>> ezplot(f);
>> hold on;
>> grid on;
>> ezplot(g);
```

Limita

- chceme vyšetřit limity funkce

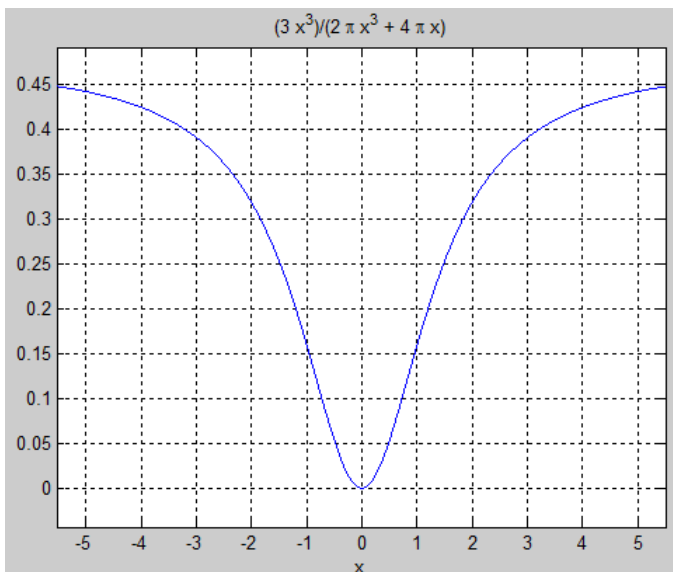
$$f(x) = \frac{3x^3}{2\pi x^3 + 4\pi x}$$

$$f(x) = \frac{3}{2\pi} \left(\frac{x^2}{x^2 + 2} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \stackrel{L'H.P.}{=} \frac{3}{2\pi} = 0.4775$$

zadání

```
>> clear, clc, close all;
>> syms x real;
>> f = 3*x^3/(2*pi*x^3 + 4*pi*x)
```


řešení

```
>> lim1 = limit(f, x, -inf)
>> lim2 = limit(f, x, inf)

>> double(lim1) % = 0.4775
>> double(lim2) % = 0.4775
```

ověření

```
>> figure;
>> ezplot(f);
>> grid on;
```

Derivace funkce #1

- zkusme si nyní L'Hospitalovo pravidlo na předchozí příklad
 - ve funkci $f(x)$ figuruje x^3 , budeme tedy 3× derivovat (zvlášť jmenovatel a čítenel) podle x

$$f(x) = \frac{3x^3}{2\pi x^3 + 4\pi x}$$

$$f_1(x) = 3x^3$$

$$f_2(x) = 2\pi x^3 + 4\pi x$$

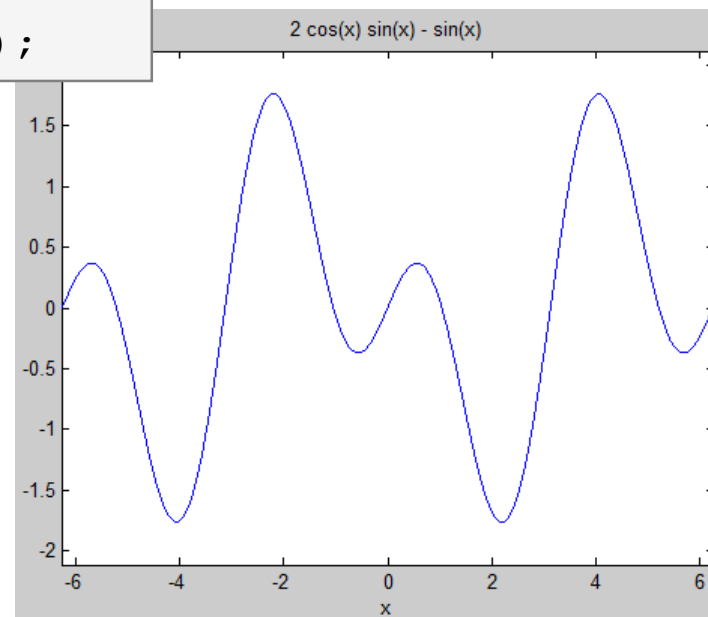
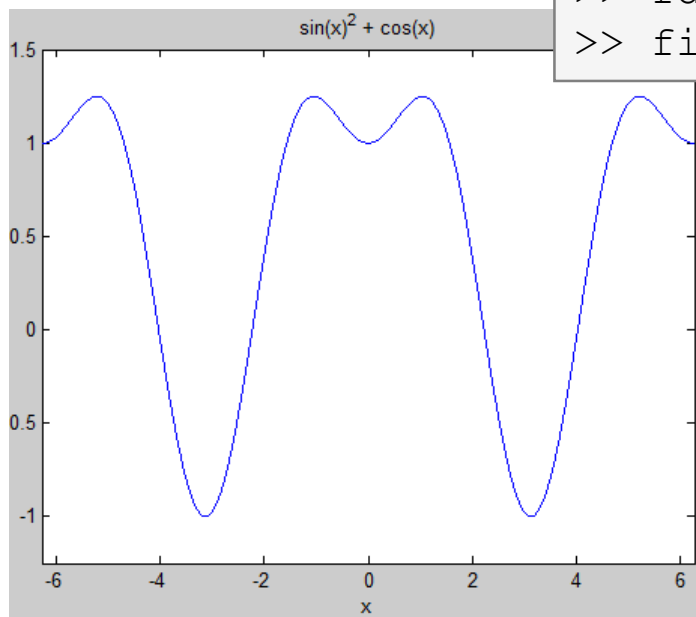
```
>> f1 = 3*x^3;  
>> f2 = 2*pi*x^3 + 4*pi*x;  
>> A1 = diff(f1,3)  
>> A2 = diff(f2,3)  
>> double(A1/A2) % = 0.4775
```

Derivace funkce #2

- derivujte následující funkci podle x
 - porovnejte výsledky, vykreslete

$$f(x) = \sin^2(x) + \cos(x)$$

```
>> clear, clc;
>> syms x;
>> f = sin(x)^2 + cos(x);
>> figure; ezplot(f);
>> fd = diff(f);
>> figure; ezplot(fd);
```


Integrace #1

- nejprve symbolicky derivujme funkci $f(x) = \sin(x) + 2$
- druhou derivaci uložte jako funkci g , porovnejte výsledky
- nyní integrujte funkci g ($1\times$, $2\times$), dostanete opět funkci f ?
 - pro naše účely ignorujte integrační konstanty

```
>> clear, clc;
>> x = sym('x');

>> f = sin(x) + 2
>> figure; ezplot(f);

>> fd = diff(f)
>> figure; ezplot(fd);

>> fdd = diff(f,2)
>> figure; ezplot(fdd);
```

```
>> g = fdd;
>> gi = int(g)
>> figure; ezplot(gi);

>> gii = int(gi);
>> err = f-gii

figure;
subplot(1,2,1);
ezplot(f);
subplot(1,2,2);
ezplot(gii);
```

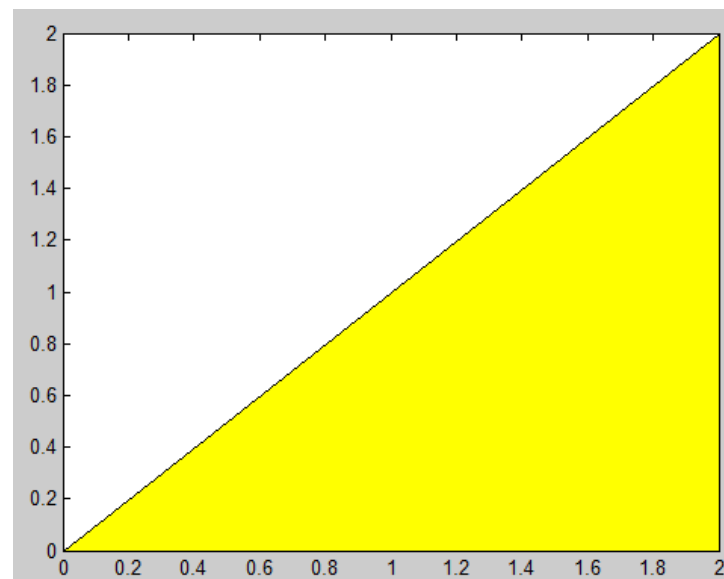
Integrace #2

- integrál funkce $f(x) = x$
 - zobrazte funkce a vyčíslete následující integrál $I = \int_0^2 f(x) dx$
 - vypočtete v ruce, nakreslete průběh funkce
 - vypočtete neurčitý integrál v Matlabu
 - vyčíslete určitý integrál v mezích (0, 2), použijte např. funkci `int`

$$I = \int_0^2 f(x) dx = \int_0^2 x dx = \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^2 = \frac{4}{2} - 0 = 2$$

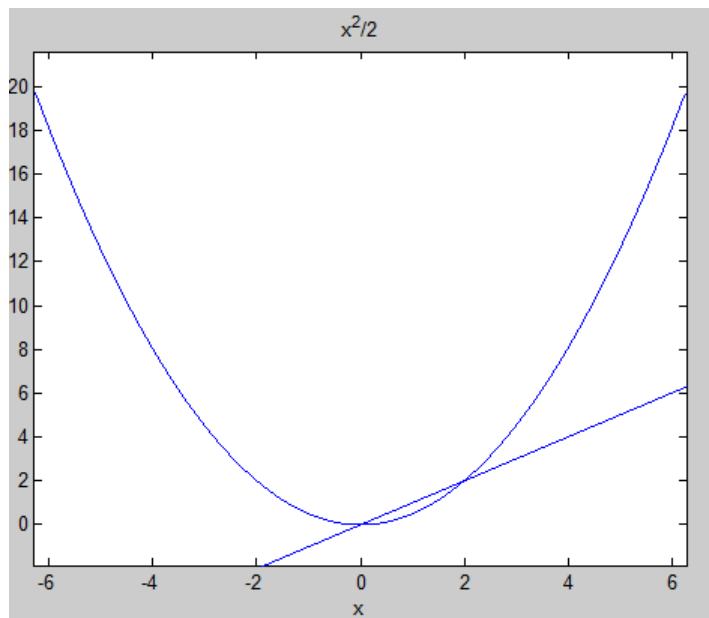
$$I = \frac{2 \cdot 2}{2} = 2$$

```
>> fill([0 2 2],[0 0 2],'y')
```


Integrace #3

- integrál funkce


```

>> clear, clc;
>> syms x;
>> f = x;
>> g = int(x);

>> figure;
>> ezplot(f);
>> hold on;
>> ezplot(g);

>> int(f,x,0,2)           % = 2
>> polyarea([0 2 2],[0 0 2]) % = 2

% ALE!:
>> f = @(x) x % function_handle!
>> I = quad(f,0,2)       % = 2

```

Numerická integrace #1

- numericky integrujeme vždy, když neznáme uzavřený tvar řešení (analytický), což je v technice často (skoro vždy)
- lze napsat různé numerické metody integrace, více viz odborná literatura
- můžeme však využít funkcí Matlabu
 - `quad`, `dblquad`, `triplequad` a další
 - v novém Matlabu jde o funkce `integral`, `integral2`, `integral3`
 - definujeme funkci, kterou chceme integrovat (napíšeme vlastní uživatelskou funkci nebo použijeme *function handle*)

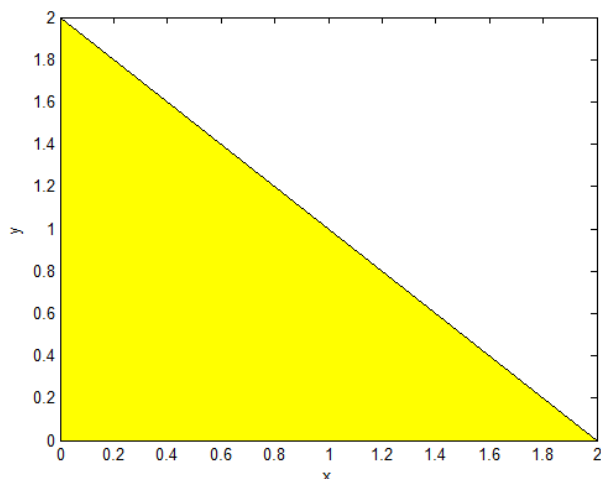
Numerická integrace #2

- řešme následující integrál na tomto intervalu

$$x \in (0,2),$$

$$y \geq 0 \wedge y \leq 2 - x$$

$$I = \iint_S f(x, y) dS \quad f(x, y) = x + y$$

$$I = \int_0^2 \int_0^{y_{\max}} f(x, y) dx dy = \int_0^2 \int_0^{2-x} (x + y) dx dy = \int_0^2 \left(x[y]_0^{2-x} + \left[\frac{y^2}{2} \right]_0^{2-x} \right) dx$$

$$= \int_0^2 \left(x(2-x) + \frac{(2-x)^2}{2} \right) dx = \int_0^2 \left(2x - x^2 + 2 - 2x + \frac{x^2}{2} \right) dx$$

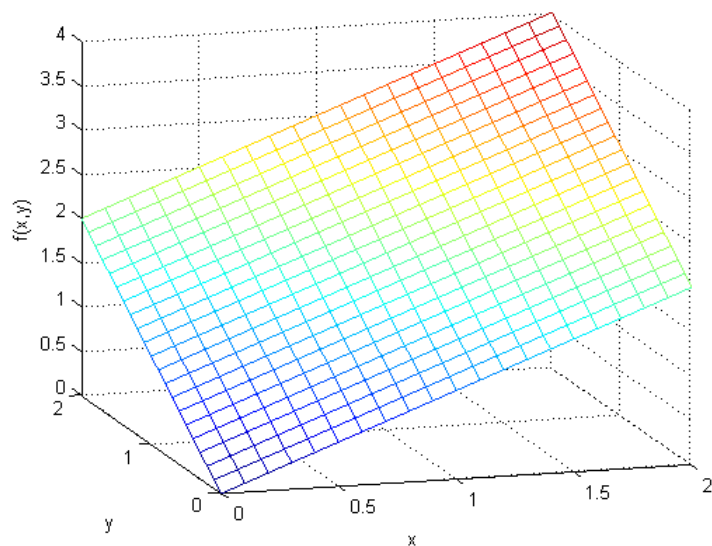
$$= \int_0^2 \left(2 - \frac{x^2}{2} \right) dx = 2[x]_0^2 - \frac{1}{2} \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^2 = 4 - 8 \cdot \frac{1}{6} = \frac{12-4}{3} = \frac{8}{3} = \underline{\underline{2.666}}$$

Numerická integrace #3

- řešme následující integrál na tomto intervalu

$$x \in (0,2),$$
$$y \geq 0 \wedge y \leq 2 - x$$

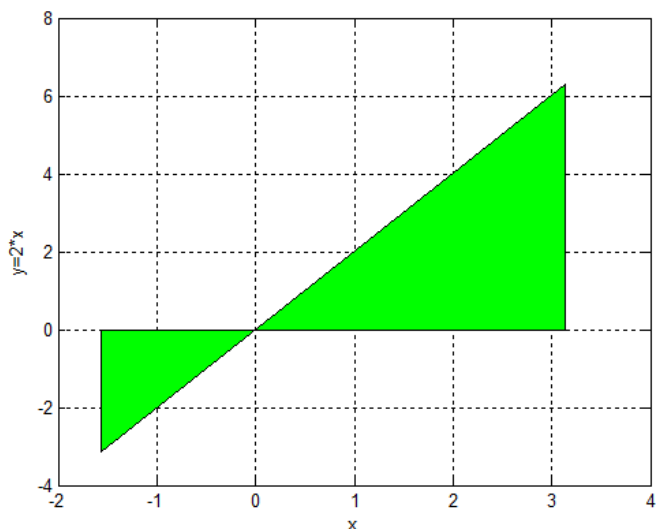
$$I = \iint_S f(x, y) dS \quad f(x, y) = x + y$$

Numerická integrace #4

- můžeme pracovat i s externími skripty, máme např. „složitější“ vztah, který nechceme zpracovat jako handle:

$$I = \int_x f(x)dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\pi} 2x dx = 2 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\pi} x dx = 2 \left[\frac{x^2}{2} \right]_{-\frac{\pi}{2}}^{\pi} = \pi^2 - \frac{\pi^2}{4} = \underline{\underline{\frac{3}{4}\pi^2}}$$

Numerická integrace #1

- obecně problém derivace (nemůžeme jít k nule)

$$\lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{f(x + \Delta x) - f(x)}{\Delta x}$$

- využívají se různě sofistikované (a různě složité) numerické metody
- stránky, které toto komplexně řeší:
 - <http://www.matrixlab-examples.com/derivative.html>

Závěrečná poznámka

- pokud máte symbolických výpočtů více nebo narážíte na možnosti Matlabu, zkuste jiné matematické prostředí (pro analytické výpočty se hodí zejm. Maple, Mathematica)
- na numerické výpočet je však Matlab excelentní volbou (byť Mathematica má i numerické jádro výborné)

Vyšší matematika

- práce s polynomy
 - <http://www.matrixlab-examples.com/polynomials.html>
- jednoduchá a dvojitá integrace (symbolická, do příkladů)
 - <http://www.matrixlab-examples.com/definite-integrals.html>
- derivace (numerická)
 - analytické zadání:
 - <http://www.matrixlab-examples.com/derivative.html>
 - numerické zadání
 - ruční derivace

Shrnutí funkcí is*

- hvězdička nahrazuje celou řadu funkcí
 - výraz potom vrací logickou hodnotu (`true` / `false`)
- namátkou ty zajímavé (některé mají i více parametrů)

Funkce	Popis
<code>ischar</code>	obsahuje pole pouze textové řetězce? (probereme je za chvíli)
<code>isempty</code>	testuje zda je dané pole prázdné
<code>isfinite</code>	obsahuje pole konečně velké elementy?
<code>isnan</code>	obsahuje pole hodnoty NaN?
<code>isletter</code>	detekuje zda jsou prvky v poli písmena (a-z, A-Z)
<code>islogical</code>	obsahuje pole hodnoty <code>true</code> / <code>false</code>
<code>isnumeric</code>	obsahuje pole číselné hodnoty (reálné, komplexní skaláry, matice, vektory, celá pole)
<code>isreal</code>	jsou prvky pole reálná čísla
<code>isstudent</code>	je spuštěna verze Matlabu licencována jako studentská verze?
a další	koukněte na <code>>> doc is*</code>

Funkce is*

420 s ↑

- vyzkoušejte si následující příklady
 - zvažte, za jakých případů by se Vám mohli hodit...

```
>> A = 'pi5_7';  
>> B = pi;  
>> C = [Inf NaN 5.31 true false pi];  
>> D = [[] []];  
>> ischar(A), ischar(B),  
>> isstudent, isunix, computer,  
>> isnan(A)  
>> isnan(C)  
>> ischar(A), ischar(B),  
>> isempty(C), isempty(D),  
>> isfinite(A), isfinite(C),  
>> isletter(A),  
>> islogical(C), islogical([true false]),  
>> isnumeric(A), isnumeric(C)
```

Probrané funkce

<code>tic, toc, clock, date, etime, cputime, now</code>	časové funkce, měření rychlosti kódu	
<code>datevec, weekday, eomday, calendar</code>	časové funkce (dni v týdnu, měsíce, kalendář)	
<code>warning, error, try-catch</code>	varování, chybové výpisy, zachytávání chyb	•
<code>throw, rethrow</code>	generování chyby	•
<code>cell, celldisp, cellplot</code>	proměnná <code>cell</code> (alokace, zobrazení)	
<code>setfield, fieldnames, getfield, rmfield</code>	práce se strukturou	
<code>isfield, isstruct</code>	má proměnná dané pole?, je typem <code>struct</code> ?	
<code>uiimport</code>	rozhraní na <code>import dat</code> do Matlabu	•
<code>xlsread, xlswrite</code>	čtení z Excelového sešitu, zápis do Excelu	•
<code>fopen, feof, fclose, fgetl</code>	otevření souboru, test na konec, uzavření, čtení řádky	•
<code>sym, syms</code>	tvorba symbolické proměnné (proměnných)	
<code>roots, polyval, conv, deconv</code>	práce s polynomy 1	
<code>residue, polyfit, polyder, polyint, expand</code>	práce s polynomy 2	
<code>solve</code>	řešení symbolických rovnic / nerovnic	•
<code>limit, diff, int</code>	limita funkce, derivace, integrace funkce	
<code>ezplot</code>	vykreslení funkce zadané symbolicky	
<code>quad (integral), quad2d (integral2)</code>	numerická integrace	•

Děkuji!

ver. 2.0 (06/09/2014)

Miloslav Čapek

miloslav.capek@fel.cvut.cz

Jakékoliv úpravy přednášky jsou zakázány.
Využití mimo výuku na ČVUT-FEL není bez souhlasu autorů dovoleno.
Materiál vytvořen v rámci předmětu A0B17MTB.

